

Toespraak van de Hr. Grootaers, Voorzitter van de Vlaamse Afdeling

Vijf en twintig jaar Nederlandse Toponymie en Dialectologie in Hoofdtrekken geschetst *

Mij werd de eervolle, maar lastige taak opgedragen een kort overzicht te geven van de ontwikkeling der Nederlandse toponymie en dialectologie in de laatste vijf en twintig jaren. Het is inderdaad niet gemakkelijk aan al degenen, die tot de ontwikkeling van deze wetenschappen hebben bijgedragen, recht te laten wedervaren. Ik heb mij dus voorgenomen :

1° U alleen de voornaamste gedeelten te laten zien van het landschap dat wij sedert 1926 zijn doorgereisd. Ook zal ik mij aan dit tijdsbestek houden, alhoewel het soms zal nodig zijn bij de een of andere vertegenwoordiger van de oude generatie aan te knopen.

2° Om de hierboven genoemde reden zal ik in dit overzicht *zaken* behandelen, en geen personen : U zult dus geen enkele naam horen van een nog in leven zijnde geleerde : alleen hun werk zal hier vermeld worden. Wel zal ik enkele van onze overleden voorlopers herdenken.

Onze Commissie voert de woorden *Toponymie en Dialectologie* tegelijk in haar schild, daarom is het logisch dat ik de studie van de plaatsnamen eerst aan de beurt laat komen ; een meer persoonlijke reden is dat ik zelf dialect-

* [Deze tekst was niet voor publicatie bestemd, daar hij een onvolledig overzicht geeft. Het is op de uitdrukkelijke wens van de Commissie dat hij hier afgedrukt wordt. — Prof. Dr. E. BLANCQUAERT en Mevr. Dr. C. TAVERNIER-VEREECKEN hebben er bibliographische en andere aantekeningen aan toegevoegd, waarvoor wij hun onze dank uitspreken. — L. GR.]

toloog ben en ik dus uit hoffelijkheid de anderen moet laten voorgaan.

In 1924 was het boek van MANSION, met de veel te bescheiden titel *Gentsche Naamkunde* verschenen : dit gave werk, dat al de eigenschappen vertoonde, die we ook in het karakter van de auteur bewonderden, was een verrassing : het gaf ons hoop toch eens iets meer over het Oudnederlands te weten te komen.

In 1914 was het eerste deel van DE FLOU's *Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen* klaar gekomen : de schrijver overleed in 1931, terwijl hij met de bewerking van Deel XII bezig was : gelukkig werd het werk piëteitsvol en met bekwame spoed door een jongere kracht voortgezet, zodat elk jaar een deel van de pers kwam, tot de statige rij van achttien delen compleet was.

MANSION en DE FLOU hadden elk hun werk op eigen initiatief en volgens eigen plan ondernomen en bewerkt. De reusachtige massa materiaal, die over onze gewesten voor het grijpen ligt, kon echter nooit door alleenstaande werkers in afzienbare tijd worden ingezameld : dit werd in 1925 ingezien en zo ontstond te Leuven een centraal organisme dat de naam kreeg van *Vlaamse Toponymische Vereniging* ; deze vond een eerste onderkomen in een paar donkere kamers van het Maria-Theresia-College. Dit gebrek aan zonnestralen scheen echter de groei van de jonge plant niet in de weg te staan, want na een kort verblijf in het Spoelbergh-Instituut van de rechtsgeleerde Faculteit vinden we het *Instituut voor Toponymie*, zoals de naam luidt, in een moderne suite op de eerste verdieping van de nieuwe Universiteitsbibliotheek. Hier ontsnapt het als door een wonder aan de grote ramp van 1940 ; het moet verhuizen naar de hoogste verdieping van de pharmaceutische wetenschap : in deze geurige atmosfeer begint een nieuwe groeiperiode : naast de plaatsnamen worden nu ook het

taalgrensonderzoek en de persoonsnamen in het onderzoek betrokken, de titel : *Instituut voor Naamkunde* zal voortaan de lading dekken. In November 1944 ploft een vliegende bom in de onmiddellijke nabijheid neer : in de pharmaceutische laboratoria worden duizenden flesjes en schaaltes en glaasjes tot gruzelementen geslagen, maar de Naamkunde ontsnapt een tweede maal aan de ramp. Na zoveel geluk kon zij zich nieuwe en grotere plannen veroorloven : in 1949 wordt te Brussel het 3^e Internationaal Congres voor Naamkunde ingericht en hier komt een Internationaal Centrum voor Onomastiek tot stand, met een eigen tijdschrift, dat vooral de bibliographie van het vak moet bijhouden.

U verwacht niet van mij dat ik de naamkundige publicaties, die sedert 1926 zijn verschenen, zou opsommen : we moeten ons tevreden stellen met de rubrieken te noemen, waaronder deze publicaties zijn gegroepeerd : het eerst kwamen de *Mededelingen*, waarvan 26 jaargangen verschenen met *Bijlagen*, dan uitvoeriger *Studiën en Monographieën*, *Bouwstoffen* onder de titel *Toponymica, Taalgrens en Kolonisatie* en *Anthroponymica* (1).

Op het gebied van het taalgrensonderzoek mogen we in 1952 zelfs een breed opgezet werk over al de taalgrensproblemen verwachten : het verband tussen taalgrens en plaatsnamen zal blootgelegd worden, op grond van een veel uitgebreider materiaal, dan dat waarover Godefroid Kurth kon beschikken. Laat ik hieraan nog toevoegen dat de methodes van het naamkundig onderzoek sedert een paar jaar te Leuven worden gedoceed (2).

Het bovenstaande mag niet de indruk wekken dat de andere Belgische Universiteiten zich onbetuigd lieten ; te Brussel werd in 1937 een college over Germaanse en inzonderheid Nederlandse toponymie ingericht (3) ; de Brusselse

Universiteit had vroeger reeds uitstekende naamkundige publicaties geleverd.

Te Gent en te Luik is de toponymie ondergebracht in de seminaries voor dialectologie of voor Germaanse philologie. Gent bevindt zich natuurlijk in veel gunstiger omstandigheden dan Luik om Vlaamse onderzoekers te vormen. Ook moeten we speciaal de aandacht vestigen op het uitvoerig archiefonderzoek in het Oude Graafschap Vlaanderen, dat sedert verschillende jaren gaande is en waarvan de eerste vrucht een monumentale uitgave is van *Diplomata Belgica* met facsimile's van vóór het jaar 1100 (4).

We mogen een paar particuliere initiatieven niet stilzwijgend voorbijgaan : het is inderdaad het -vermelden waard dat een uitvoerig etymologisch woordenboek van de namen der Belgische gemeenten twee uitgaven beleeft (5).

Een ander plaatsnaamkundige heeft de toponymische verschijnselen uit de levende taal in kaart gebracht : deze geographische methode werpt dan nieuw licht op de geschiedenis van de kolonisatie en zoekt tevens verband te leggen tussen de plaatsnamen en de bodemgesteldheid (6).

In Noord-Nederland heeft de naamkunde pas in de jongste tijd de verdiende belangstelling gevonden. Het tijdschrift *Nomina geographica neerlandica*, dat lange jaren geleden door het Nederlands Aardrijkskundig genootschap werd opgericht, leidde een kwijnend bestaan.

Herhaaldelijk werd er op de noodzakelijkheid gewezen van een centraal bureau om het naamkundig materiaal te verzamelen. In 1947 kon deze wens eindelijk in vervulling gaan : bij de Commissies voor Dialectonderzoek en voor Volkskunde van de Akademie van Wetenschappen te Amsterdam werd een Commissie voor Naamkunde gevoegd, voortaan worden de drie onderdelen gegroepeerd onder de

naam *Commissie voor het Onderzoek van het Nederlands Volkseigen*. De naamkundige enquêtes door deze Commissie georganiseerd hebben reeds tot een tastbaar resultaat geleid : namelijk een studie over de Nederlandse *Veldnamen* (7).

De samenwerking tussen Noord en Zuid werd spoedig tot stand gebracht, zodat Amsterdam en Leuven nu *Mededelingen* en andere publicaties gemeenschappelijk uitgeven.

Nu zou ik wensen een zo duidelijk mogelijke schets te leveren van de ontwikkeling der Nederlandse dialectologie : hiermede zijn voor mij zeer bijzondere moeilijkheden verbonden, niet alleen omdat hier op het volgens Pascal zo „hatelijke ik” zal moeten worden gezinspeeld, maar ook omdat het gebied van de dialectologie niet scherp te begrenzen is. De naamkundige verzamelt en verklaart plaats- en persoonsnamen : dit gebied vormt een goed omschreven onderdeel van het taalmateriaal. De dialectoloog kan zijn arbeidsveld niet op deze wijze afbakenen : moet hij zich beperken tot de locale taalkringen en geen rekening houden met de vele overgangen tussen de gemeenschappelijke taalvorm, de zogenaamde standaardtaal, en de regionale of plaatselijke afwijkingen? Maar de standaardtaal is toch ook een dialect, dat door een gunstige staatkundige en economische conjunctuur tot de zogenaamde beschaafde omgangstaal werd gepromoveerd. De tegenstelling Algemeen Beschaafd — Dialect is trouwens in vele landen onmogelijk ; Gilliéron heeft het doorslaand bewijs geleverd voor zover dit nog nodig was, van de stelling, die juist vóór een kwart eeuw door een Nederlands linguïst op de volgende wijze werd geformuleerd : „Dialectologie is dan ook geen *speciaal* vak in den gewonen zin van het woord, maar veeleer een bijzondere taalwetenschappelijke me-

thode, waarbij de dialecten alleen op den voorgrond staan, omdat daarop tal van nauwkeurige waarnemingen zijn te verrichten, waartoe het beperkte taal materiaal der oude bronnen zich nimmer leenen kan" (8). Mijn bedoeling kan dus slechts wezen : U een zeer beknopt overzicht te geven van de ontwikkeling van deze nieuwe werkmethode in Zuid- en Noord-Nederland.

Het stichtingsjaar van deze Commissie 1926 was een veelbelovend jaar : in het Zuiden verscheen de eerste van een reeks dialectatlassen. Een jong taalgeleerde had Klein-Brabant van dorp tot dorp afgereisd en het resultaat werd gepubliceerd in de vorm van 139 zinnen, die de auteur met eigen hand in fonetisch schrift op de stencils had geschreven, waarbij nog 150 kaarten kwamen. Dit werk wekte natuurlijk bewondering, maar tevens werd er gefluisterd : dat liedje kan hij onmogelijk uitzingen. Nu bleek dat dezelfde taalkundige, toen hij aan de Gentse Universiteit was verbonden, deze reeks atlassen niet slechts voortzette, maar dat ook geheel Noord-Nederland in het onderzoek werd betrokken : binnen afzienbare tijd zullen we voor ons gehele taalgebied uitvoerige en betrouwbare gegevens bezitten (9). Deze zullen een aantal vraagstukken op elk gebied van onze taalgeschiedenis een stuk nader brengen tot hun definitieve oplossing. Daarenboven zal de lexicograaf er zijn voordeel, mee doen : hier wordt een uitstekende grondslag geleverd voor het verder registreren van de woordenschat van onze dialecten, juist het meest bedreigde gedeelte van de volkstaal.

Met dit lexicographisch werk werd te Leuven een begin gemaakt in 1921 : een kleine vijftig vragenlijsten werd uitgezonden ; ik zal U niet met getallen van zes of zeven cijfers trachten te overbluffen, maar liever bekennen dat de oogst nog lang niet is ingeschuurd (10).

Gent en Leuven, de twee universiteiten in het Zuid-

nederlandse taalgebied hebben zich geheel natuurlijk tot de voornaamste centra van volkstaalstudie ontwikkeld.

Maar we mogen niet verzwijgen dat aan de vier Belgische Universiteiten een groot aantal licentie-verhandelingen en doctorale dissertaties over naamkundige en over dialectologische onderwerpen werden bewerkt : het ogenblik zou gekomen zijn om de lijst, in 1943 door ons medelid, wijlen E. FAIRON, opgemaakt, aan te vullen in beide richtingen, namelijk van 1901 tot 1920 en van 1944 tot op heden : wij menen dat de graphische voorstelling van deze ontwikkeling een interessante curve zou opleveren. In deze werken van studenten worden alle zijden van de volkstaal belicht : ook de syntaxis, de assepoes onder de taalkundige vakken, is onlangs aan de beurt gekomen (11).

Behalve aan de Universiteiten van de dialectologie steeds belangstelling in de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde : dit is u genoeg bekend en ik kan mij tevreden stellen met het noemen van enkele werken die in het laatste kwart eeuw door dit genootschap zijn uitgegeven. In de eerste plaats een eresaluut aan wijlen ISIDOR TEIRLINCK wiens uitstekend *Zuid-Oostvlaandersch Idioticon* in 1924 klaar gekomen, steeds meer en meer wordt op prijs gesteld door de huidige generatie.

Ook kwam er een eerste deel uit van het *Leuvens Woordenboek*, een werk van buitengewoon wetenschappelijk gehalte (12) ; ten slotte begroeten we het *Gents Woordenboek*, dat een lang leven van werk en studie bevat : de auteur, LODEWIJK LIEVEVROUW-COOPMAN is vóór een paar weken overleden zonder het geluk te beleven dat hij wel had verdiend, namelijk zijn werk geheel afgedrukt te zien in twee statige boekdelen. De Gentse taalkundigen en de Academie zullen hiervoor zorg dragen.

JOZEF CORNELISSEN liet in de laatste jaren van zijn

leven nog een lijvig *Bijvoegsel* bij zijn *Idioticon van het Antwerpsch Dialect* verschijnen.

Behalve deze lexicographische werken verschenen in de Akademische reeksen nog verschillende monographieën, waaronder een paar taalgeographische werken, uit de Gentse school. Een aantal manuscripten wacht nog op publicatie.

Trachten we nu een beeld uit te stippelen van de ontwikkeling van de Noordnederlandse dialectologie in de laatste vijf en twintig jaren, dan blijkt dit een veel moeilijker taak te zijn.

Weliswaar verscheen in 1926, dus tegelijk met de *Dialectatlas van Klein-Brabant*, het eerste deel van een *Noord- en Zuidnederlandse Dialectbibliotheek*, die het heilig getal zeven bereikte, en toen ging vervellen en met een nieuwe huid te voorschijn kwam (13). Voor het eerst werd hier een schets geleverd van de geschiedenis van het dialectonderzoek en van de voorloopster hiervan, nl. de dialectliefhebberij, die in het Zuiden van de taalstrijd en van het taalparticularisme niet was los te maken. Maar de belangrijkste verdienste van deze *Handleiding* bleek wel de als aanhangsel meegedeelde grondkaart, met alfabetische en systematische registers van de gemeentenamen : deze grondkaart, naar zuiver geographische gegevens d. w. z. meridianen en parallellen getekend, bewijst sedertdien de grootste diensten aan de taal- en volkskundegeographie (14).

Het tweede deel van deze *Bibliotheek* maakte heel wat discussie gaande omdat de Hollandse expansie er in een nieuw daglicht werd gesteld.

Het merkwaardige is nu dat de bewerker van de grondkaart en van het veel besproken boek een lectoraat voor Nederlands bekleedde aan een Duitse Universiteit, dus niet eens op het Nederlandse taalgebied woonde. Deze

toestand heeft tot 1934 geduurd, toen hij aan een Nederlandse Universiteit zijn werk kwam voortzetten. Het Leidse dialectenbureau, dat nu tot stand kwam, kon in 1939 de eerste aflevering publiceren van een *Taalatlas van Noord- en Zuid-Nederland* : ze bestond uit 15 kaarten in zevenkleurendruk : het Zuidnederlands materiaal werd door Leuven geleverd ; hetzelfde bureau kon nog tweemaal 15 kaarten publiceren en dan werd de leider door de bezetter in verzekerde bewaring genomen tot op het einde van de oorlog.

Maar het Leidse bureau is na de oorlogsellende weer aan het werk getogen en de eerste vrucht, was een boek over de *Herkomst van het Afrikaans* (15), steunend op de Nederlandse taalgeographie : dat de nieuwe denkbeelden, die hier worden ontwikkeld tegenspraak moesten verwekken is reeds gebleken : maar de waarheid kan maar door strijd veroverd worden.

We moeten nu weer een ogenblik naar ons uitgangspunt terugkeren.

In 1923 was de Nijmeegse Universiteit geopend geworden. Onder de leiding van de geniale VAN GINNEKEN werd hier op intensieve wijze aan dialectonderzoek gedaan : de meningen, die in het tijdschrift van deze school tot uiting kwamen, vonden geen onverdeelde instemming, maar er werden geestdriftige dialectologen gevormd, die nu het werk, elk met eigen temperament en eigen methode voortzetten.

Ook in Nederland werd, zoals hierboven terloops werd vermeld, een Rijkscmissie voor het onderzoek van de dialecten opgericht en wel in hetzelfde jaar 1926 waarin onze Commissie ontstond. Ze kon haar werkzaamheden echter pas in 1930 beginnen : geregeld stuurt ze vragenlijsten uit, publiceert verslagen, richt symposia in, waarvan de lezingen in druk verschijnen.

Haar voornaamste doel was echter het uitgeven van een taalatlas en inderdaad werd hiermee een begin gemaakt in 1949; er werd een accoord gesloten met het Leidse Centrum, zodat de eerste 15 kaarten door de Commissie uitgegeven, samen met de 45 reeds te Leiden getekende en gepubliceerde, een geheel vormen, namelijk het eerste Deel van de *Taalatlas*.

We zouden aan onze taak te kort schieten, indien we niet uw aandacht vestigden op een nieuw centrum voor dialectologisch onderzoek, dat juist de syntaxis als zijn voornaamste werkteerrein beschouwt: de geest van de betreurde G. S. OVERDIEP leeft voort in zijn leerlingen; we mogen van hun arbeid op dit zo veronachtzaamde gebied een nieuw en dieper inzicht verwachten in het meest eigene van onze volkstaal.

Zo zijn we aan het slot van dit overzicht gekomen, dat noodzakelijk beknopt en oppervlakkig moest blijven: wie over de ontwikkeling van de naamkunde en van het dialectonderzoek in het laatste kwart eeuw in bijzonderheden wenst ingelicht te zijn, vindt het nodige in de bibliografische overzichten, die in onze *Handelingen* verschijnen (16). Het aantal opstellen in de tijdschriften aan deze beide wetenschappen gewijd is sedert 1926 in reusachtige mate toegenomen. Ook moeten we buiten de hierboven genoemde naamkundige tijdschriften twee nieuwe dialectologische tijdschriften noemen: in het Noord-Oosten verzezen de *Driemaandelijkse Bladen* van BERGSMA uit hun as; algemeen Noord- en Zuidnederlands is *Taal en Tongval*: deze titel is de meest beknopte uitdrukking van de waarheid, waarop wij hierboven de aandacht vestigden: taal en dialect zijn voor de taalkundige geen verschillende begrippen; in welke vorm de taaluiting zich ook voordoe, zij is menselijk, d. w. z. tegelijk een individueel en een

sociaal product van de menselijke geest en nog meer van het menselijk hart ; een mooier studieobject kan de man der wetenschap zich bezwaarlijk wensen.

AANTEKENINGEN

(1) Publicaties van het Instituut voor Naamkunde onder leiding van Prof. Dr. H. J. VAN DE WIJER. Prof. VAN DE WIJER zelf publiceerde o. m. Studiën I : *Bibliographie van de Vlaamsche Plaatsnaamkunde*, 1928, en, met zijn medewerkers, de jaarlijkse naamkundige bibliografieën in de Handelingen van de Commissie, 1928 vg.

(2) Titularissen : Prof. H. J. VAN DE WIJER en Dr. K. ROELANDTS.

(3) Titularis : Prof. Dr. A. VAN LOEY. Voornaamste publicaties op toponymisch en dialectologisch gebied : *Studie over de Nederlandsche Plaatsnamen in de gemeenten Elsene en Ukkel*, 1931 uitg. v. d. Kon. Vla. Ac. en *Bijdrage tot de kennis van het Zuidwestbrabantsch in de XIIIe en XIVe eeuw*, Werken uitgeg. door de Commissie, nr. 1, 1937.

(4) *Diplomata Belgica ante annum millesimum centesimum scripta*, 2 dln., 1950, door M. GYSSELING en A. C. F. KOCH, uitgegeven door het Belgisch Interuniversitair Centrum voor Neerlandistiek.

(5) A. CARNOY : *Dictionnaire étymologique des noms des communes de Belgique*, 1930-1940 waarvan de 2e uitgave heet : *Origines des Noms des Communes de Belgique*, 1948.

(6) J. LINDEMANS : *Toponymische Verschijnselen geografisch bewerkt*, in de Handelingen van de Commissie, nr. XIV (-heemnamen, -inge-formaties, kouter) ; ibid. XVII (akker, veld) ; XIX (de namen van het grasland) ; XXII (-zele).

(7) M. SCHÖNFELD, *Veldnamen in Nederland*, 2^e druk, Med. Kon. Vla. Ak. van Wetenschappen, afd. Letterkunde, 1950.

(8) G. G. KLOEKE in : L. GROOTAERS en G. G. KLOEKE, *Handleiding bij het Noord- en Zuid-Nederlandsch Dialectonderzoek*, Noord- en Zuidnederlandsche Dialectbibliotheek, dl. I, 1926, p. 14-15 (zie noot 13).

(9) E. BLANCQUAERT, *Reeks Nederlandse Dialect-Atlassen*, Antwerpen, De Sikkel 1926, vv., waarin tot nog toe verschenen I. Klein-Brabant, door E. BLANCQUAERT, II. Zuid-Oost-Vlaanderen, door E. BLANCQUAERT en H. VANGASSEN; III. Noord-Oost-Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen, door E. BLANCQUAERT; IV. Vlaamsch-Brabant, door H. VANGASSEN; V. de Zeeuwsche Eilanden door E. BLANCQUAERT en P. J. MEERTENS; VI. West-Vlaanderen en Fransch Vlaanderen door W. PÉE met de medewerking van E. BLANCQUAERT. Tot nu toe werden 1.300 plaatsen bewerkt.

(10) Behalve de vragenlijsten, door L. GROOTAERS uitgezonden, en die een rijke oogst van dialectwoorden opleverden, dienen vermeld de reeks *Woordgeografische Studiën van de Zuidnederlandse Dialectcentrale*, tot in 1949 ten getale van 31, van de hand van zijn leerlingen Prof. J. L. PAUWELS, Pater V. VERSTEGEN, Mej. L. VAN DE KERCHOVE, e. a.

(11) Als eerste van een reeks syntactische monografieën verscheen : F. VANACKER, *Syntaxis van het Aalsters Dialect* (nr. 4 van de in de Vla. afd. uitgegeven werken van de Commissie en als dl. X van de reeks : *Uit het Seminarie voor Vlaamse Dialectologie van de Universiteit te Gent*, onder leiding van E. BLANCQUAERT, 1950.

(12) L. GOEMANS, *Leuvensch Taaleigen. Woordenboek*, dl. I (A-F), Brussel, 1936.

(13) L. GROOTAERS en G. G. KLOEKE, Noord- en Zuidnederlandse Dialectbibliotheek, 1926, vg. waarin verschenen : dl. I. (v. supra, noot 8); II. G. G. KLOEKE, *De Hollandsche Expansie in de zestiende en zeventiende eeuw*

en haar weerspiegeling in de hedendaagsche dialecten, 1927 ; III. J. J. HOF, *Friesche Dialectgeographie*, 1933 ; IV. W. WELTER, *Die Niedefränkischen Mundarten im Nordosten der Provinz Lüttich*, 1933 ; V. J. L. PAUWELS, met de medewerking van L. GROOTAERS, *Enkele Bloemnamen in de Zuidnederlandsche Dialecten*, 1933 ; VI. A. R. HOL, *Een Tegenstelling Noord : Zuid in de Praeterita en Participia van de Sterke Werkwoorden*, 1937 ; VII. T. VAN DER KOOY, *De Taal van Hindeloopen*, 1937. Nieuwe Reeks ; dl. I : *Taalatlas van Noord- en Zuid-Nederland*, 1939. Tot hiertoe verschenen 4 aflev.

(14) De registers werden later aangevuld en in de *Handelingen*, VIII (1934), samen met een grondkaart op kleinere schaal, uitgegeven door W. PÉE en P. J. MEERTENS.

(15) G. G. KLOEKE, *Herkomst en Groei van het Afrikaans*. Leiden, 1950.

(16) L. GROOTAERS, *De Nederlandse Dialectstudie in 1926* ; H. J. VAN DE WIJER, H. DRAYE, K. ROELANDTS, *De Plaatsnamenstudie in 1926* (later ook : *De Persoonsnamenstudie*) (H. C. T. D., I, 1927), id. in 1927 (H. C. T. D., II, 1928), enz. tot XXIV, 1950).
